
Anden Søndag efter Trinitatis

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Anden Søndag efter Trinitatis	4
2. SØNDAG EFTER TRINITATIS	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Anden Søndag efter Trinitatis

2. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedag 2. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedato 22. juni 1941

Prædiketekst Lukas 14,16-24

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P220641-01

Kilde (Web. Ved Babylons Floder, 76-82.)

Anden Søndag efter Trinitatis.

Jesus har mange forskellige Billeder for det at blive en Kristen. Han kan ligne det ved noget saa aktivt som at faa Arbejde i Vingaarden og noget saa passivt som Lammets Hvilen i Hyrdens Skød. I Dagens Tekst kalder han det at være Deltager i en stor Fest. Hvor tager de fejl, de, der regner Kristendom for Livsmistro og Surhed. Hvor har vi dog været usle Kristne, om vi ikke engang imellem har følt, at det er noget straalende, vi er kaldede til. Den store Konges Fest, den fuldkomne Glæde har ned gennem Aarhundrederne Guds glade Børn følt som deres Lod og Del, mest Martyrerne vel sagtens, naar deres Knogler knasede i Løvernes Gab eller deres Hud sprak i Baalene til Guds Ære.

Jesus kalder sig for Indbyder til den store Konges Fest, men de, der indbydes, vil hellere have deres private Gilder. De er meget høflige, men ak saa optagne, jeg beder dig, hav mig undskyldt. Det gamle kristne Europa har ikke Tid til at varetage sin Kristendom, det har købt sig en Mark, det har anskaffet sig Kolonier, det maa gaa ud at se til dem, det har

købt sig 5 Par Okser, d. v. s. nu er det anden Trækraft, nu er det Panservogne, og Bombeplaner. Eller ogsaa hedder det: Jeg har taget mig en Hustru til Ægte — — ja, det var dengang, nu vil det lyde: jeg skal lige have min Skilsmisse i Orden, saa kommer jeg med min nye Kone, Tusind Tak.

Vor Tids Menneske vilde holde sine egne Fester i Stedet for at gaa til Aandens Højtid. Gennem Kapitalismen og Erotikken vilde det skabe sin egen Lykke. Hvordan er det saa gaaet med denne Lykke? Lad os sige det rent ud: der har ikke i Historien været Tidsrum, hvor Mennesket var mere ulykkeligt. Det Himmerig, vi vilde skabe os selv, er blevet et Helvede. Vi foragtede den store Konges Fest og gik til vor egen, og jeg skal love for, at vi har faaet Fest.

Den hæmningsløse Dyrkelse af Kapitalismen blev til alles Krig imod alle. De besiddende forsøgte med alle Midler at holde de andre ude, disse andre slog sig sammen for selv at blive besiddende. For at øge de Hvides Rigdomme blev Alverdens farvede Folkeslag sat til at trække for dem. Vor Fred var en Undertrykkelse af Alverden og en indbyrdes Krig paa Kniven. Har man Mod til det, kan man desperat aande ud i et: Nu endelig fik vi en ærlig Krig. Vort Ideal var Mennesket, men vor Praksis var Penge.

Men hvor truende Materialismen end har rejst sig mod vor Lykke, ja, vor Tilværelse, har den sanseløse Dyrkning af Erotikken været langt mere opløsende for Hjemmefronten. I gamle Dage bestemte Forældrene, hvem der skulde have hinanden, og det var en Selvfølge, at Forbindelsen gjaldt for Livet. Alt det forekommer os nu rent barbarisk. Men hvem tør sige, at de herhenhørende Problemer er løst med lykkeligere Haand? Formaalet med Indførelsen af nye Forhold proklameredes som Individets Lykke, og Individernes Ulykkelighed kunde ikke være større. Man talte i forne Tider om ulykkelig Kærlighed. Kærligheden er afskaffet, og kun det ulykkelige er blevet tilbage.

Det troende Menneske er afhængigt af noget over sig. Det verdslige Menneske er kun afhængigt af Hensynet til sig selv. Men Mennesket er blindt. Det vil lede sig selv og søger frem mod Tinden og falder i Afgrunden.

— Har vi da ikke alle følt os grebet, naar de romantiske Digtere fremstillede Fortvivlelsen, at de Elskende ikke kunde faa hinanden? Jo. Men Demokratiet har her som andetsteds draget nedad og forsimplet ved sin Lige Ret for alle. Det er de Udvalgte og Enkelte, den store Kærlighed kommer til. Men nu kommer den til alle. Naar Hr. Hansen har levet sammen med Fru Hansen i 23 Aar, saa kommer pludselig den store Kærlighed. Og forlanger sig hensynsløst respekteret. Borte er de 23 Aar, borte er Hjemmet, er Børnene, er Selvrespekten, er Hensynet til Løftet for selve Herrens Alter. Altid findes der en Pjattepræst, der er rede til at gøre sin egen Helligdom til Grin ved af Hr. Hansen, saa ofte denne finder det formaalstjenligt, at være Aftager af Løfte om evig Troskab med en ny Partner foran den samme Herres Alter. Og nu er Hr. Hansen kommen i Gang. Hvem ved, om ikke, hvis han har Raad til det, den store Kærlighed til den eneste kan indfinde sig en tredie og maaske en fjerde Gang. Og Præsten er der stadig og er medgørlig og tjenstvillig og gør Nar af baade Livet og Døden og Evigheden. Hvad har vi for Resten opfundet den borgerlige Ægteforening til, om ikke til slige Tilfælde?

Lad Skuespillerne, hvis *metier* er den store Kærlighed, og lad de faa og udvalgte være Undtagelserne, der tjener til Regelens Bekræftelse. Men lad for Menneskehedens Skyld aldrig Kunstnere være Eksempler til Efterfølgelse for det borgerlige Samfund, og lad for Guds Skyld aldrig de Udvalgte skulle optræde som Type. Kong Salomon gør kun en kummerlig Figur som Hattemager, og hvad Jørgen angaar, saa lad ham holde sig fra Gemakkerne.

Vil dette da sige, at Skilsmisse under enhver Form er forkastelig for os almindelige Mennesker? Lad os undgaa at komme ind i Vrøvlet, lad os grejt og klart svare Ja. Der *kan* være Tilfælde, hvor Samliv er saa vanskeliggjort, at det bliver Parodi. Nuvel, lad det saa ske, som noget man skammer sig over. Man har ikke kunnet gennemføre sin Ed, man forlader Valpladsen slagen — — — men i Stedet ser vi jo i denne frække Slægt, at man puster sig op af sine vekslende Erobringer, at det er et ekstra Pikanteri at være fraskilt. Det generer ikke, at man er et Skvat, der har udskiftet sine dybeste Følelser og intimeste Oplevelser med nye Serier, og som er rendt fra sit Livs helligste Løfte, det generer ikke, at Ens Hjem er slaaet i Stykker, at Ens Børn har mærket Grundvolden revne under dem for, hvad der er værre end noget Bombenedslag, at disse Børn nu tildels driver for Lud og koldt Vand, at en Kvinde sidder med Stemplet Kasseret brændt ind paa sin Krop og sit Navn, at Landet har faaet et Opløsningscentrum mere — intet generer, nej, man har faaet styret sin Lyst, udnævnt et maaske tilfældigt og kortvarigt Lune til den store Følelse og farer saa videre i sin Skamløshed med Hovedet højt.

Men om det nu *var* den store Kærlighed eller i hvert Fald en meget stor?

Om den sande Kærlighed intet ondt! om den dybe Forelskelse heller ikke. Men den er en Saltvandsfisk. Den har ikke hjemme i ferske og lumre Vande. Den lever af det ædle Stof, som hedder Taarer. Dens Storhed er just, at den ikke skyer saa fornemt Selskab som Offer og Savn. Den store Kærlighed er hyppigst til for sin egen Skyld og ikke for sin Tilfredsstillelse. Den kan findes i Ægteskabet og er dør et Under at skue, et kosteligt Klenod. Men lige saa ofte findes den udenfor, og ve da det Menneske, der ikke vil betale Prisen. Og er den af en saadan Vælde, at den kræver alt — nuvel, et Ægteskab kan ikke brydes, saa maa den leve uden Ægteskab; *er* den saa stærk, maa den ogsaa have Styrke nok til at leve uden for Ordning.

Men den lille Kærlighed er skabt til alle almindelige Mennesker, og Kærlighedens Navn er helligt, hvad enten den er stor eller lille. Ogsaa den lille Kærlighed er Guds Gave, Guds gode og velsignede Gave, og tager man den saadan og skøtter den godt, saa overlever den Kriserne og holder to Mennesker glade og taknemmelige for hinanden, bygger et sundt og reelt Hjem op for *dem* og *Børnene* og bliver en af de mange smaa solide Syldsten, et Land hviler paa.

— “Da blev Husbonden vred,” siger Skriften. Vi Kristne tror, at det er Husbondens Vrede, vi nu sporer i alt det, der sker om os. Vi aner, der gaar Dom over den Verden, der var budt til Livets Fest, men foretrak sit eget Sjøv i Gaden. Og vi haaber paa, at en ny Verdensordning vil løfte sin vaade Pande ud af alle disse Veer; de gamle Guder Krig og Kødslust skal styrtes; en enklere og renfærdigere Tid vil danne sig til. Den sociale Retfærdighed skal slette Skellene mellem Klasser og Farver, og den sande Elskov med sunde Hjem og friske Børn og Troskab som Husets Grundpille skal skabe stærke Samfund og støtte Mennesker i Stedet for den Opløsning og det Virvar, der nu marerider Kulturens Sind.

Hvor skal slig Forandring komme fra? Kun eet Sted fra, fra den levende Gud. De kristne Folkeslag skal omsider vende sig fra deres eget og høre hans Indbydelse til Livets Fest, med andre Ord: begynde at gøre Alvor af deres Kristendom.